

1/250

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/ 101-1/405 /6479

Ankara

27/12/1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Sivil Müdafaa Kanunu ile Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname" bugünkü Resmi Gazete'de yayımlanmış ve Anayasa'nın 91 inci maddesi uyarınca bir sureti ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Hükmünde Kararname
- 2- Gerekçe
- 3- Resmi Gazete (10 adet)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	İçişleri
Esas Kom.	Plan ve Bütçe
Tarih	29.12.1999 / 608
K. Md.	K.D.Şk.
BAŞKAN	M. Kemal

KHK/586

Madde 8; - Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 9 - Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

SÜLEYMAN DEMİREL
CUMHURBAŞKANI

BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

D.BAHÇELİ Devlet Bak.ve Başb.Yrd.	H.H.ÖZKAN Devlet Bak.ve Başb.Yrd.	M.C.ERSÜMER En.ve Tab.Key.Bak.ve Başb.Yrd.	R.ÖNAL Devlet Bakanı
Prof.Dr.T.TOSKAY Devlet Bakanı	M.KEÇECİLER Devlet Bakanı	Prof.Dr.S.S.GÜREL Devlet Bakanı	S.SOMUNCUOĞLU Devlet Bakanı
Y.YALOVA Devlet Bakanı	M.YILMAZ Devlet Bakanı	Prof.Dr.R.MİRZAĞLU Devlet Bakanı	R.K.YÜCELEN Devlet Bakanı
H.GEMİCİ Devlet Bakanı	Prof.Dr.Ş.ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	E.S.GAYDALI Devlet Bakanı	F.ÖNLÜ Devlet Bakanı
Prof.Dr.A.ÇAY Devlet Bakanı	M.A.İRTEMÇELİK Devlet Bakanı	Prof.Dr.H.S.TÜRK Adalet Bakanı	S.ÇAKMAKOĞLU Milli Savunma Bakanı
S.TANTAN İçişleri Bakanı	İ.CEM Dışişleri Bakanı	S.ORAL Maliye Bakanı	M.BOSTANCIOĞLU Milli Eğitim Bakanı
KAYDIN Bayındırlık ve İskan Bakanı	Doç.Dr.O.DURMUŞ Sağlık Bakanı	K. Aydın Prof.Dr.ÖKSÜZ Ulaştırma Bakanı	Prof.Dr.H.Y.GÖKALP Tarım ve Köylüleri Bakanı
Y.OKUYAN Çalışma ve Sos.Göv.Bakanı	A.K.TANRIKULU Sanayi ve Ticaret Bakanı	M.İ.TALAY Kültür Bakanı	E.MUMCU Turizm Bakanı
Prof.Dr.N.ÇAĞAN Orman Bakanı	F.AYTEKİN Çevre Bakanı		

Dosya No.

101-1 /405

SİVİL MÜDAFAA KANUNU İLE BELEDİYE KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Sivil Müdafaa Kanunu ile Belediye Kanununda değişiklik yapılması; 4484 sayılı Kanunla değişik 27/8/1999 tarihli ve 4452 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulu'nca 8/10/1999 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Madde 1- 9/6/1958 tarihli ve 7126 sayılı "Sivil Müdafaa Kanunu"nun adı "Sivil Savunma Kanunu" olarak değiştirilmiştir.

Madde 2- 7126 sayılı Kanunun değişik 32 nci maddesinin (II) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"II-Taşra teşkilatı: il sivil savunma müdürlükleri ve bünyelerinde oluşturulacak sivil savunma arama ve kurtarma ekipleri, ilçe sivil savunma müdürlükleri ile sivil savunma mahalli kuvvetleri ve doğrudan merkeze bağlı sivil savunma arama ve kurtarma birlik müdürlüklerinden oluşur.

Sivil savunma arama ve kurtarma birlik müdürlükleri ekli (I) sayılı listede yer alan illerde kurulur.

İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile yeni birlikler ve birlik bulunmayan illerde birden fazla ekip kurulabilir.

Bu birlik ve ekiplerin kuruluşu, görevleri, çalışma usul ve esasları İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

Madde 3- 7126 sayılı Kanunun değişik 37 nci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bağışlar ve yardımlar doğrudan fon gideri hesabına gelir kaydedilir."

Madde 4- 7126 sayılı Kanunun 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 38- Sivil Savunma Fonundan;

- a) 36 ncı maddede belirtilen sivil savunma hizmetlerine ilişkin giderler,
- b) Valiliklerce hazırlanıp İçişleri Bakanlığınca tasdik edilen sivil savunma planlarının uygulanması ve tatbikatların icrası için gerekli olan harcamalar,
- c) Bölgenin hassasiyet derecesi ile hizmetin önemi ve aciliyeti dikkate alınarak belirlenen öncelik sırasına göre yapılacak sivil savunma hizmetlerine ilişkin giderler.

d) Görev, eğitim ve tatbikatlara katılan yükümlüler ve gönüllü kişilerden memur, işçi ve sözleşmeli personel dışındakilere, talep etmeleri halinde Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından 16 yaşından büyükler için belirlenen asgari ücretin 1/30'u tutarında verilecek eğitim gündelikleri,

e) Sivil savunma personeli ile mahalli kuvvetlerin ve gönüllülerin seferberlik ve savaş hallerinde, eğitim ve tatbikatlarda, afetlerde ve her türlü kazada arama, kurtarma ve yardım faaliyetlerine katıldıkları sürece, yeme, içme ve barındırılmalarına ait giderler,

karşılanır.”

Madde 5- 7126 sayılı Sivil Müdafaa Kanunu ve 24/10/1960 tarihli ve 108 sayılı Savunma Sekreterlikleri Kurulmasına Dair Kanunda geçen; "Dahiliye Vekaleti" ibaresi "İçişleri Bakanlığı" olarak, "Sivil Müdafaa" ibaresi "Sivil Savunma" olarak, "Sivil Savunma İdaresi Başkanlığı" ibaresi "Sivil Savunma Genel Müdürlüğü" olarak, "Sivil Savunma İdaresi Başkanı" ibaresi "Sivil Savunma Genel Müdürü" olarak, "Milli Savunma Yüksek Kurulu" ibaresi ise "Milli Güvenlik Kurulu" olarak değiştirilmiştir.

Madde 6- 7126 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

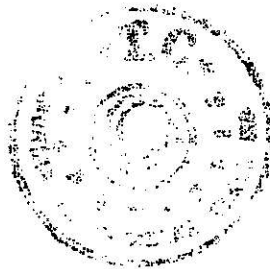
“Ek Madde 8- Gönüllü kişi ve kuruluşlar İçişleri Bakanlığınca belirlenecek esaslar çerçevesinde sivil savunma teşkilatının eşgüdümünde sivil savunma hizmetlerine katılabilirler.

Ek Madde 9- Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar; yangınla mücadele için mevcut personelden ekiplerini kurmak, yangın önleme ve söndürme planlarını hazırlamak, kuruluşun özelliğine göre gerekli araç, gereç ve malzemeyi hazır bulundurmak zorundadır. Gerçek kişiler de yangınla mücadele için gerekli önlemleri alır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin hususlar İçişleri Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca müştereken hazırlanıp Bakanlar Kurulu'nca yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

Ek Madde 10- İllerde yapılacak arama, kurtarma ve haberleşme hizmetlerinin gerektirdiği giderlerin karşılanması ve il arama ve kurtarma ekiplerinin göreve sevki için ihtiyaç duyulan; arsa, bina, tesis, araç, gereç ve malzemenin temini amacıyla il özel idare bütçelerine yeterli ödenek konulur.

Ek Madde 11- Afetlerde ve kazalarda görev almak üzere il emniyet müdürlükleri bünyesinde oluşturulacak birimde görevlendirilen emniyet personelinin eğitimi Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ile Emniyet Genel Müdürlüğünün birlikte tespit edeceği esaslar doğrultusunda yapılır.”

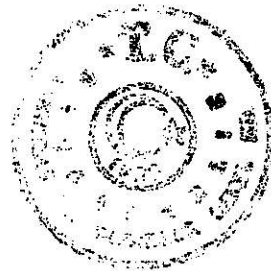
Madde 7- 3/4/1930 tarihli ve 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesine aşağıdaki bent ilave edilmiştir.

“82- Afetlerde mülki idare amirinin emriyle gerek kendi görev sahası içinde gerekse diğer il, ilçe, belde ve köylerde kurtarma ve yardım hizmetlerinde bulunmak, afetzedelere yardımcı olmak,

Bu görev büyükşehir statüsündeki yerlerde; büyükşehir belediyeleri tarafından yerine getirilir.”

Geçici Madde 1- Ekli cetvellerdeki kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye bağlı (I) sayılı cetvelin İçişleri Bakanlığı bölümüne ilave edilmiştir.

Geçici Madde 2- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 ve 6 ncı maddelerinde çıkarılması öngörülen yönetmelikler Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiğı tarihten itibaren 6 ay içinde çıkarılır.

(I) SAYILI LİSTE

SİVİL SAVUNMA ARAMA VE KURTARMA BİRLİK MÜDÜRLÜKLERİNİN
KURULACAĞI İLLER

1. ADANA
2. AFYON
3. ANKARA
4. BURSA
5. DİYARBAKIR
6. ERZURUM
7. İSTANBUL
8. İZMİR
9. SAKARYA
10. SAMSUN
11. VAN

(1) SAYILI CETVEL
İHDAS EDİLEN KADROLAR

KURUMU : İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLATI: MERKEZ

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Derecesi</u>	<u>Serbest Kadro Adedi</u>	<u>Tutulan Kadro Adedi</u>	<u>Toplam</u>
GİH	Daire Başkanı	1	1	-	1
GİH	Şube Müdürü	1	3	-	3
EÖH	Öğretmen	3	2	-	2
EÖH	Öğretmen	5	3	-	3
EÖH	Öğretmen	6	4	-	4
EÖH	Öğretmen	7	7	-	7
GİH	Mütercim	6	1	-	1
GİH	Programcı	6	1	-	1
GİH	Çözümleyici	6	3	-	3
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	2	-	2
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	10	8	-	8
TH	Mühendis	5	2	-	2
YH	Teknisyen Yardımcısı	12	10	-	10
YH	Şoför	10	3	-	3
TOPLAM			50		50

(1) SAYILI CETVEL
İHDAS EDİLEN KADROLAR

KURUMU : İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLATI: TAŞRA

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Derecesi</u>	<u>Serbest Kadro Adedi</u>	<u>Tutulan Kadro Adedi</u>	<u>Toplam</u>
GİH	Sivil Savunma Arama ve Kurtarma Birlik Müdürü	1	11	-	11
GİH	Sivil Savunma Uzmanı	1	33	-	33
GİH	Sivil Savunma Uzmanı	3	11	-	11
GİH	Şef	3	11	-	11
GİH	Şef	5	80	-	80
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	10	22	-	22
SH	Daire Tabibi	5	11	-	11
SH	Veteriner	5	11	-	11
SH	Psikolog	5	11	-	11
SH	Sosyal Çalışmacı	5	11	-	11
SH	Sağlık Memuru	9	124	-	124
TH	Mühendis	6	22	-	22
TH	Arama ve Kurtarma Teknisyeni	9	2062	-	2062
TOPLAM			2420		2420

GENEL GEREKÇE

Savaşın, afetin ve yangınların meydana getirdiği yıkımlara, kazalara müdahale ederek enkaz altında kalanları kurtarmak, ilk yardım yapmak, başlangıç yangınlarını söndürmek, açıkta kalanların acil olarak iskan ve iaşelerini ve yakınları ile haberleşmelerini sağlamak; bilgili ve görevinde uzmanlaşmış personel ile mümkündür. Ancak, bugüne kadar ülkemizde arama ve kurtarma hizmetlerinin yerine getirilmesi ile ilgili teşkilatlanma çabaları sonuca ulaşamamıştır.

Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, merkez teşkilatında görev yapan personelden oluşturduğu ekiplerle değişik zamanlarda meydana gelen Gediz, Varto, Erzurum ve Erzincan depremlerinde kurtarma ve yardım faaliyetlerine katılmıştır. 1993 yılında, 63 kadrolu personelden oluşan Ankara sivil savunma birliği, 1996 yılında İstanbul'da 25, Erzurum'da ise 30 personelden oluşan çekirdek sivil savunma birlikleri kurulmuştur. Bu birlikler, Senirkent ve Batı Karadeniz yörelerinde meydana gelen sel, Tunceli'de meydana gelen çığ, Dinar, Adana ve son olarak da Marmara Bölgesinde meydana gelen deprem felaketlerinde kurtarma ve yardım faaliyetlerine katılmış, kısıtlı personel, yetersiz araç ve malzeme ile hizmet vermeye çalışmıştır.

Takdir edileceği üzere büyük boyuttaki afetlerde az sayıdaki personelden oluşan kurtarma ekipleri ile istenilen seviyede başarı elde etmek mümkün olamamaktadır.

Sivil savunma teşkilatı tarafından yapılan çalışmalarda görülmüştür ki, kurtarma çalışmalarına ne kadar erken ve ne kadar çok yetişmiş elemandan oluşan ekiplerle müdahale edilirse, o kadar çok insanın sağ olarak kurtarılması mümkün olmaktadır.

Afetlerde kurtarma çalışmaları 8 ila 15 gün sürmektedir. Bu çalışmaların, ülkemizin coğrafi konumu, topoğrafik yapısı, ulaşım imkanları ve afete uğraması muhtemel bölgeleri göz önüne alınarak, müdahaleyi çabuklaştırmak suretiyle daha kısa sürede sonuçlandırılması gerekmektedir.

Afetlerde, gönüllülerin hizmete katılımlarının belli kurallara bağlanması, eğitimlerinin düzenli olarak yapılması ve profesyonel ekiplerin eşgüdümünde kurtarma ve yardım çalışmalarına katılmalarının sağlanması halinde kendilerinden yeterli verim alınabilecektir.

Yerel yönetimlerin; afetlerde, büyük yangınlarda ve önemli kazalarda daha etkili çalışmalarını, bu hizmetlerin yerine getirilebilmesi için bütçelerinde para ayırmalarını ve diğer kuruluşlarla işbirliği içinde çalışmalara katılımlarını sağlayacak düzenlemeler yapılması gerekmektedir.

Savaşta, afetlerde ve her türlü kazada arama, kurtarma ve acil yardım faaliyetlerinin sağlıklı olarak yürütülebilmesi; kadrolu personelden oluşan, önceden eğitilerek profesyonelleştirilmiş, çağdaş araç ve gereçlerle donatılmış ve % 92'si deprem kuşağında bulunan ülkemizin belirlenen bölgelerinde konuşlandırılmış "Sivil Savunma Arama ve Kurtarma Birlikleri" ile "İl Arama ve Kurtarma Ekipleri" nin kurulması ile mümkün olacaktır.

Kanun Hükmünde Kararname sivil savunma alanındaki belirtilen eksiklikleri gidermek amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda ve 20/9/1960 tarihli ve 85 sayılı Kanunla 7126 sayılı Sivil Müdafaa Kanununun bazı maddelerinde yapılan değişiklikte "sivil müdafaa" ibaresi yerine "sivil savunma" ibaresine yer verildiğinden, terim birliği sağlanması bakımından "Sivil Müdafaa Kanunu"nun adı "Sivil Savunma Kanunu" olarak değiştirilmektedir.

Madde 2- Madde ile; afetlerde, savaşta, büyük yangınlarda, trafik kazaları ile diğer kazalarda arama, kurtarma ve yardım faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla; ülkemizin coğrafi konumu, nüfus ve sanayi tesislerinin yoğunluğu, ulaştırma imkanları, afete maruz kalabilecek bölgelere müdahalenin aciliyeti dikkate alınarak, "sivil savunma arama ve kurtarma birlikleri" kurulmakta; il ve ilçelerde meydana gelebilecek afete ve her türlü kazaya anında müdahale ederek, sivil savunma birliklerinin ve diğer kurtarma unsurlarının afet bölgesine intikaline kadar geçecek sürede yapacağı çalışmalarla, meydana gelebilecek can ve mal kaybını en aza indirmek amacıyla, birlik kurulmayan illerde mülki idare amirlerinin emrinde illerin büyüklüğüne göre 10, 20 veya 30 personelden oluşacak "il arama ve kurtarma ekipleri"nin kurulması hükmü getirilmekte ve birliklerin konuşlandırılacağı iller belirlenmektedir.

Ayrıca, ihtiyaç duyulması halinde Bakanlar Kurulu kararıyla yeni birliklerin ve ekiplerin kurulmasına imkan verilmekte, birlik ve ekiplerin kuruluşu, görevleri, çalışma usul ve esaslarının İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 3- Madde ile; Sivil Savunma Fonuna yapılacak bağışların doğrudan gider hesabına gelir kaydedilmesi hükmü getirilerek fon gelirlerinin kısmen arttırılması amaçlanmaktadır.

Madde 4- Madde ile; Sivil Savunma Fonundan yapılacak sivil savunma hizmetlerinin gerektirdiği giderler belirtilmektedir. 7/6/1939 tarihli ve 3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanununda mükellefiyet ücretli olduğundan (d) bendinde yapılan düzenleme ile memur, işçi ve sözleşmeli personel olmayan sivil savunma yükümlülerinin mağduriyetinin önlenmesi amacıyla tatbikat ve görevde buldukları süre içerisinde kendilerine asgari ücretin 1/30'u tutarında eğitim gündeliği ödeneceği hükmü getirilerek, 3634 sayılı Kanun ile paralellik kurulmaktadır.

Maddenin (e) bendi ile; savaşta, afetlerde, kazalarda, eğitim ve tatbikatlarda görev alan sivil savunma personeli ile gönüllü ve yükümlülerin yeme, içme ve barındırılmaları hususunda düzenleme yapılarak, yeterli verimin alınabilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 5- Madde ile; 20/9/1960 tarihli ve 85 sayılı Kanunla 7126 sayılı Sivil Müdafaa Kanununun değiştirilen maddelerinde "sivil müdafaa" ibaresi "sivil savunma" olarak değiştirilmiş, değişiklik yapılmayan maddelerde ise "sivil müdafaa" ibaresi aynen muhafaza edilmiştir. Kanunun tüm metninde terim birliği ve günümüz Türkçesine uygunluk sağlamak amacıyla Kanun metninde geçen "sivil müdafaa" ibareleri "sivil savunma" olarak, 3152 sayılı Kanuna paralel olarak "Dahiliye Vekaleti" ibaresi "İçişleri Bakanlığı" olarak, "Sivil Savunma İdaresi Başkanı" ibaresi "Sivil Savunma Genel Müdürü" olarak, 9/11/1983 tarihli ve 2945 sayılı Milli Güvenlik Kurulu ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununa paralel olarak "Milli Savunma Yüksek Kurulu" ibaresi ise "Milli Güvenlik Kurulu" olarak değiştirilmektedir.

Madde 6- Madde ile; 7126 sayılı Kanuna dört ek madde eklenmektedir.

Ek 8 inci madde ile; gönüllü kişi ve kuruluşların savaşta, afetlerde ve önemli kazalarda katılacakları kurtarma ve yardım faaliyetlerinde, sivil savunma teşkilatının eşgüdümünde çalışmaları öngörülerek, görevin yerine getirilmesinde bütünlük sağlanması ve hizmette en iyi verimin alınması amaçlanmaktadır.

Ek 9 uncu madde ile; kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlara ve gerçek kişilere, yangınla mücadele için bazı görev ve sorumluluklar yüklenmekte, büyük maddi ve manevi kayıplara yol açan yangınların önlenmesi, söndürülmesi ve gerekli tedbirlerin alınması ve bu konudaki yasal boşluğun doldurulması için yangınla mücadele esaslarının İçişleri Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından birlikte hazırlanacak ve Bakanlar Kurulu'nca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenmesi hükme bağlanmaktadır.

Ek 10 uncu madde ile; illerde kurulacak arama ve kurtarma ekiplerinin ihtiyaç duyacağı arsa, bina, tesis, araç ve malzemenin alımı ve bu ekiplerin çalışmalarına ait giderlerin karşılanması amacıyla il özel idare bütçelerine ödenek konulacağı hükmü getirilerek, genel bütçe üzerindeki yükün azaltılması ve yerel yönetimlerin katkılarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Ek 11 inci madde ile; 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun 1 ve 2 nci maddeleri gereğince afetlerde ve kazalarda görev alan emniyet teşkilatı mensuplarının Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ve Emniyet Genel Müdürlüğünce birlikte belirlenecek esaslara göre eğitilmesi hükme bağlanmaktadır.

Madde 7- Madde ile; belediyelere mülki idare amirinin emriyle gerek kendi görev sahası gerekse diğer il, ilçe, belde ve köylerde kurtarma ve yardım hizmetlerine katılarak afetzedelere yardımcı olma görevi verilerek halkın can ve mal kaybının en aza indirilmesi amaçlanmaktadır.

Geçici Madde 1- Madde ile; merkez ve taşra teşkilatında sivil savunma hizmetlerinin yerine getirilmesi için ihtiyaç duyulan idari personel ile gönüllülerin, yükümlülerin ve geniş halk kitlelerinin sivil savunma konularında eğitilmesi için ihtiyaç duyulan eğitici personelin kadroları ve kurulması öngörülen sivil savunma arama ve kurtarma birlikleri ile ekiplerinde istihdam edilecek personel için gerekli kadro ihdası yapılmaktadır.

Geçici Madde 2- Madde ile; bu Kanun Hükmünde Kararname gereğince çıkarılması öngörülen yönetmeliklerin 6 ay içinde çıkarılması hükme bağlanmaktadır.

Madde 8- Yürürlük maddesidir.

Madde 9- Yürütme maddesidir.

